

Preventivní program školy

Škola: ZŠ Stráž
Motto: ŠKOLA-NAŠE LOŽKA PRO PLAVBU OCEÁNEM ŽIVOTA
Pro rok: 2016/ 2017
Vypracoval: Mgr. Petr Bártík, protidrogový preventista

Cíle:

Dlouhodobé:

Výchova:

- ke zdravému životnímu stylu
- k slušnosti
- k tolerantnímu a ohleduplnému chování k druhým
- k pěstování zdravého sebevědomí
- k omezení rizikového chování

Krátkodobé:

Kouření:

- řešit s rodiči, netolerovat.

Podezření na užívání drog:

- řešit s rodiči
- nabídnout pomoc (ŠMP, odborné pracoviště)

Absence žáků:

- důsledně sledovat
- u neomluvených absencí pořídit zápis a řešit dle Metodického pokynu MŠMT Č.j.: 10194/2002-14 k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví

Šikanování:

- TU provede sociometrické šetření ve třídě alespoň 1krát za rok
- sleduje příznaky počínající šikany a řeší je
- ve složitějších případech se obrátí o pomoc na VP nebo ŠMP
- pracuje se třídou na budování pozitivních vztahů, stmelení kolektivu
- řešit dle Metodického pokynu MŠMT Č.j. 24 246/2008-6 k prevenci šikanování

Agresivita, vulgární vyjadřování:

- nepřehlížet

Pomoci řešit dítěti problémy, se kterými se na vyučující obrátí – dle potřeby zapojit VP, ŠMP, OSPOD, PPP, PČR a další.

Postup škol při šetření závadového chování žáka nebo při podezření ze spáchání trestné činnosti žáka

Dle doporučení odboru školství, mládeže a sportu Plzeňského kraje. <http://www.kr-plzensky.cz/>
viz. příloha č.1

Cílová populace:

Žáci I. a II. stupně.

Pedagogičtí pracovníci – TU, ŠMP, VP, ŘŠ, ZŘŠ, vychovatelky, asistenti, ostatní vyučující.
Rodiče žáků.

Způsob realizace:

Žáci:

- preventivní témata zaměřená na prevenci rizikového chování, zdraví a zdravý životní styl jsou obsažena v předmětech prvouka, přírodověda, vlastivěda, rodinná výchova, občanská výchova, výchova k občanství a zdraví, přírodopis, tělesná výchova, chemie, český jazyk, výtvarná výchova
- využívat interakčních metod a skupinové práce
- průřezová témata v ŠVP – OSV, VDO, MuV, MeV

Ve všech ročnících rozvíjet:

1. rozvoj sebekognání
2. růst zdravého sebevědomí
3. komunikační dovednosti, naslouchání
4. jak se bránit manipulaci, být asertivní
5. řešení konfliktů, rozhodování
6. zvládání stresu a těžkých životních situací
7. schopnost spolupráce
8. smysl života, plánování
9. informace

Pedagogičtí pracovníci:

- vzdělávání ŠMP, VP, TU, učitelů Rv a ostatních učitelů v metodikách preventivní výchovy a netradičních technikách preventivní práce (interaktivní techniky, nácviky dovedností, techniky rozvíjení osobnosti, práce se školní třídou, komunikace, metody vytváření pozitivních vztahů mezi žáky)

Rodiče žáků:

- vést ke spolupráci se školou, vytvoření partnerského vztahu
- zodpovědnost rodiče za správný vývoj dítěte, podpory dítěte

Další metody a formy:

Využití programů prevence projektu KPZ

Nástěnka prevence

Jiné besedy a akce dle aktuální nabídky

Měření efektivity programu:

- zpětná vazba po proběhlé aktivitě hodnotící názory, postoje a pocity
- průběžné sledování postojů žáků

Další aktivity školy:

Celá škola:

09/2016 – 6/2017	Celoroční projekt OBJEVUJEME VYNÁLEZCE
09/2016	Drakiáda
10/2016	Halloween
12/2016	Vánoční zpívání u školy
12/2016	Mikulášský skok a laťka
01,02/2017	Lyžařský kurz
01,02/2017	Spaní ve škole
02/2017	Maškarní rej
04/2017	Čarodějnice
05,06/2017	Školní výlety
05/2017	Sportovní den

Kontakty s jinými organizacemi:

Pedagogicko-psychologická poradna Tachov	374 723 158
OSPOD	374 705 210
KOTEC (K-centrum Tachov)	608 656 537
Policie ČR, dětské a odborní lékaři, Státní zdravotní ústav, ...	

Ve Stráži 1.9.2016

Zpracoval: Mgr. Petr Bártík

PŘÍLOHA Č.1

**Postup škol při šetření závadového chování žáka nebo při podezření ze spáchání
trestné činnosti žáka**

oddělení právní

Ve školách dochází k situacím, kdy se žáci dopouštějí závadového chování, které je nutné prošetřit a situaci pak následně vyřešit. Odbor školství, mládeže a sportu Plzeňského kraje doporučuje ředitelům škol a školských zařízení, aby věnovali prošetřování takových situací pozornost s tím, že je nutné dodržovat platné předpisy a vše řádně písemně zdokumentovat. Zákonní zástupci totiž mohou podat na postup školy stížnost, kterou řeší pracovníci krajského úřadu. Při šetření takové stížnosti je písemná dokumentace jedním z důležitých podkladů pro zjištění, zda je stížnost oprávněná či nikoliv.

Pro informaci uvádíme několik předpisů, které se danou problematikou zabývají v oblasti školství:

- **Informace č. 14 144/98-22 - Spolupráce škol a předškolních zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané** (Věstník MŠMT č. 10/1998). Tento dokument upozorňuje i na oznamovací povinnost, která je upravena v § 167 a v § 168 zákona č. 140/1961 Sb., **trestní zákon**, ve znění pozdějších právních předpisů

- **Nepřekážení trestného činu (§ 167)**

(1) Kdo se hodnověrným způsobem doví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodnictví (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105), ohrožení utajované skutečnosti podle § 106, válečné zrady (§ 114), porušování předpisů o nakládání s kontrolovaným zbožím a technologiemi (§ 124a, 124b, 124c), porušování předpisů o zahraničním obchodu s vojenským materiálem (§ 124d, 124e, 124f), padělání a pozměňování peněz (§ 140), nedovoleného překročení státní hranice podle § 171b odst. 2, 3, neoprávněného nakládání s osobními údaji podle § 178 odst. 3, obecného ohrožení podle § 179, ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku a civilního plavidla podle § 180a, zavlečení vzdušného dopravního prostředku do ciziny podle § 180c odst. 2, nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 a 188, týrání svěřené osoby (§ 215), vraždy (§ 219), loupeže (§ 234), brání rukojmí (§ 234a), znásilnění (§ 241), pohlavního zneužívání podle § 242, krádeže podle § 247 odst. 5, zpronevěry podle § 248 odst. 4, podvodu podle § 250 odst. 4, pojistného podvodu podle § 250a odst. 5, úvěrového podvodu podle § 250b odst. 5, podílnictví podle § 251 odst. 3, legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 252a odst. 3, genocidia (§ 259), používání zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje (§ 262), válečné krutosti (§ 263), plenění v prostoru válečných operací (§ 264), neuposlechnutí rozkazu podle § 273 odst. 2 písm. a), zprotivení a donucení k porušení vojenské povinnosti podle § 275 odst. 2 písm. a), porušování práv a chráněných zájmů vojáků podle § 279a odst. 3 a § 279b odst. 3, zběhnutí (§ 282) nebo ohrožení morálního stavu jednotky podle § 288 odst. 2, a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta; stanoví-li tento zákon na některý z těchto trestných činů trest mírnější, bude potrestán oním trestem mírnějším.

(2) Kdo spáchá čin uvedený v odstavci 1, není trestný, nemohl-li trestný čin překazit bez značných nesnází nebo aniž by sebe nebo osobu blízkou uvedl v nebezpečí smrti, ublížení na zdraví, jiné závažné újmy nebo trestního stíhání. Uvedení osoby blízké v nebezpečí trestního stíhání však nezabavuje pachatele trestnosti, týká-li se nepřekážení trestného činu vlastizrady (§ 91), rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodnictví (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105), ohrožení utajované skutečnosti podle § 106 nebo genocidia (§ 259).

(3) Překazit trestný čin lze i jeho včasným oznámením státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu; voják může místo toho učinit oznámení veliteli nebo náčelníku.

- **Neoznámení trestného činu (§ 168)**

(1) Kdo se hodnověrným způsobem doví, že jiný spáchal trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodnictví (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105 odst. 2, 3 a 4), ohrožení utajované skutečnosti (§ 106 a 107), porušování předpisů nakládání s kontrolovaným zbožím a technologiemi (§ 124a, 124b, 124c), porušování předpisů o zahraničním obchodu s vojenským materiálem (§ 124d, 124e, 124f), padělání a pozměňování peněz (§ 140), neoprávněného nakládání s osobními údaji (§ 178 odst. 3), účasti na zločinném spolčení (§ 163a odst. 1), obecného ohrožení podle § 179, ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku a civilního plavidla podle § 180a, zavlečení vzdušného dopravního prostředku do ciziny podle § 180c odst. 2, týrání svěřené osoby (§ 215), vraždy (§ 219), genocidia (§ 259) nebo používání zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje (§ 262), a takový trestný čin neoznámí bez odkladu státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu nebo místo toho, jde-li o vojáka, veliteli nebo náčelníku, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta; stanoví-li tento zákon na některý z těchto trestných činů trest mírnější, bude potrestán oním trestem mírnějším.

(2) Kdo spáchá čin uvedený v odstavci 1, není trestný, nemohl-li oznámení učinit, aniž by sebe nebo osobu blízkou uvedl v nebezpečí smrti, ublížení na zdraví, jiné závažné újmy nebo trestního stíhání. Uvedení osoby blízké v nebezpečí trestního stíhání však nezavazuje pachatele trestnosti, týká-li se neoznámení trestného činu vlastizrady (§ 91), rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93 a 93a), záškodnictví (§ 95 a 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105 odst. 2, 3 a 4), ohrožení utajované skutečnosti (§ 106 a 107) nebo genocidia (§ 259).

(3) Oznamovací povinnosti nemá advokát nebo advokátní koncipient, který se dozví o spáchání trestného činu v souvislosti s výkonem advokacie nebo právní praxe. Oznamovací povinnost nemá také duchovní registrované církve a náboženské společnosti s oprávněním k výkonu zvláštních práv, dozví-li se o spáchání trestného činu v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo v souvislosti s výkonem práva obdobného zpovědnímu tajemství.

- V předpisech resortu školství se na takové případy pamatuje v odstavci (13) **Čl. 13 Pracovního řádu č. 14 269/2001-26 pro zaměstnance škol a školských zařízení** (Věstník MŠMT č. 5/2001), kde je uvedeno:

Všichni zaměstnanci ohlašují řediteli školy své poznatky, které svědčí o tom, že žák užívá omamné látky, dopouští se gamblerství, šikany, trestné činnosti nebo je ohrožen jinými sociálně patologickými jevy, dále je-li vystaven šikaně či týrání, případně jinému nežádoucímu zacházení ve škole i mimo školu. Tím není dotčena povinnost zaměstnanců vyplývající ze zvláštních předpisů.

V souvislosti s tím je nutné připomenout **dodržování dozoru nad žáky dle Čl. 14 shora uvedeného Pracovního řádu.**

- Dalším školským předpisem v této oblasti je **Metodický pokyn MŠMT č. 14 514/2000-51 k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže** (Věstník MŠMT č. 10/2000).

- **Metodický pokyn MŠMT č. 28 275/2000-22 k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení** (Věstník MŠMT č. 1/2001) - Příl. 1 obsahuje příklady nepřímých i přímých znaků šikanování. Další přílohy obsahují vzory informativních letáků a seznam doporučené literatury.

- **Metodický pokyn MŠMT č. 10 194/2002-14 k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví** (Věstník MŠMT 3/2002) upravuje způsob omlouvání nepřítomnosti a řešení neomluvené nepřítomnosti dítěte ve škole. Zákonní zástupci mohou být za neomluvenou absenci dítěte postiženi dle **§ 31 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích**, ve znění pozdějších právních předpisů:

○ *Přestupky na úseku školství a výchovy mládeže*

(1) *Přestupku se dopustí ten, kdo ohrožuje výchovu a vzdělávání nezletilého zejména tím, že nepřihlásí dítě k povinné školní docházce nebo zanedbává péči o povinnou školní docházku žáka.*

(2) *Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 3000 Kč.*

V případě opakovaného záškoláctví v průběhu školního roku, pokud byli zákonní zástupci pravomocným rozhodnutím správního orgánu postiženi pro přestupek již hrozí zákonným zástupcům obvinění podle **§ 217 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon**, ve znění pozdějších právních předpisů:

○ *Ohrožování výchovy mládeže*

(1) *Kdo vydá, byť i z nedbalosti, osobu mladší než osmnáct let nebezpečí zpustnutí tím, že*

a) svádí ji k zahálčivému nebo nemravnému životu,

b) umožní ji vést zahálčivý nebo nemravný život, nebo

c) závažným způsobem poruší svou povinnost pečovat o osobu mladší než osmnáct let,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

S ohledem na možnost finančního či trestního postihu se budou zákonní zástupci snažit dokázat, že nezanedbali své povinnosti (např. dodatečné omluvenky v ŽK, dodatečná návštěva lékaře). **Je nutné**, aby škola při řešení neomluvené absence postupovala v souladu s tímto předpisem, a tak se vyhnula případným problémům.

Pro úplnost ještě uvádíme zákony, kde jsou vysvětleny některé pojmy, které souvisejí s výše uvedenou problematikou.

Pojem trestný čin je vymezen v **§ 3 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon**, ve znění pozdějších právních předpisů:

Trestný čin

(1) *Trestným činem je pro společnost nebezpečný čin, jehož znaky jsou uvedeny v tomto zákoně.*

(2) *Čin, jehož stupeň nebezpečnosti pro společnost je nepatrný, není trestným činem, i když jinak vykazuje znaky trestného činu.*

(3) *K trestnosti činu je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li tento zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti.*

(4) *Stupeň nebezpečnosti činu pro společnost je určován zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou.*

V § 89 odst. 11 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších právních předpisů je vymezena výše škody:

Škodou nikoli nepatrnou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 5 000 Kč, škodou nikoli malou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 25 000 Kč, větší škodou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 50 000 Kč, značnou škodou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 500 000 Kč a škodou velkého rozsahu se rozumí škoda dosahující nejméně částky 5 000 000 Kč. Těchto částek se užije obdobně pro určení výše prospěchu, nákladů k odstranění následků poškození životního prostředí a hodnoty věci.

V § 6 zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže) je uvedeno, co se rozumí trestným činem mladistvého (*mladistvým je ten, kdo v době spáchání provinění dovršil patnáctý rok a nepřekročil osmnáctý rok svého věku*)

Provinění

(1) **Trestný čin** spáchaný mladistvým se nazývá **provinění**.

(2) **Čin, jehož znaky jsou uvedeny v trestním zákoně, není proviněním, jestliže je spáchán mladistvým a stupeň jeho nebezpečnosti pro společnost je malý.**

(3) Nestanoví-li tento zákon jinak, platí pro posouzení provinění spáchaného mladistvým trestní zákon.

3) § 3, 7, 8, 10 a § 89 odst. 1 trestního zákona.

Zákon o soudnictví ve věcech mládež nabude účinnosti dne 1. ledna 2004.

V případě problémových dětí se jeví jako vhodná spolupráce škol a školských zařízení s orgány sociálně-právní ochrany dětí, jejichž činnost se řídí **zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí**, ve znění pozdějších právních předpisů.